

Handläggare:
Eva Tornberg
Kristina Östergren
Telefon: 08-508 25 418/406

Till
Socialnämnden

Granskningsrapport avseende ekonomiskt bistånd i Farsta (1 bilaga)

Förvaltningens förslag till beslut

1. Socialnämnden godkänner socialtjänstinspektörernas rapport
2. Socialnämnden tillsänder Farsta stadsdelsnämnd föreliggande rapport

Gills Hammar
Förvaltningschef

Tina Heinsoo
T.f. avdelningschef

Sammanfattning

Socialtjänstinspektörernas uppgift är att granska individ- och familjeomsorgens verksamheter ur ett brukarperspektiv med fokus på kvalitet och rättsäkerhet. Denna rapport omfattar granskning av ekonomiskt bistånd vid Farsta stadsdelsförvaltning. Inspektörerna konstaterar att utvecklingsbehov finns, speciellt när det gäller de individuella sociala grundutredningarna, men att det också finns förutsättningar för en utveckling mot ett kvalitetssäkrat arbete inom förvaltningen.

Ärendets beredning

Ärendet har utarbetats inom avdelningen för stadsövergripande sociala frågor.

Bakgrund

Stockholms stad har sedan våren 2010 två socialtjänstinspektörer, vars uppgift är att granska individ- och familjeomsorgens verksamheter med fokus på kvalitet och rättsäkerhet för den enskilde.

Socialtjänstinspektörernas arbete utgår från en instruktion antagen av socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden i mars 2010. Inspektionen ska vara ett komplement till annan kvalitetsuppföljning för att säkerställa en god och likvärdig kvalitet i verksamheterna. Lagstiftning, kommunfullmäktiges mål, specifika nämndmål, stadens riktlinjer och stadens Vision 2030 ska vara styrande för inspektörernas arbete.

Socialtjänstinspektörernas verksamhetsinriktning och mål är att ”stadens insatser inom individ och familjeomsorgen ska vara av god och jämn kvalitet, den enskilde ska få likvärdig bedömning oavsett var i staden ärendet behandlas”.

Under verksamhetsåret 2011 granskar socialtjänstinspektörerna ekonomiskt bistånd vid några av stadens stadsdelsförvaltningar. Nämnden har tidigare i år förelagts en rapport avseende granskning av ekonomiskt bistånd vid Bromma och Skärholmens stadsdelsförvaltningar. Den rapport som nu föreläggs nämnden avser granskning av ekonomiskt bistånd vid Farsta stadsdelsförvaltning.

Socialtjänstinspektörerna har utarbetat en granskningsmodell som bygger på lagstiftningens bestämmelser om god kvalitet och modellen redovisades i socialtjänstinspektörernas årsrapport 2010.

Kvalitetsparagrafen i socialtjänstlagen

3 kap 3 § SoL ”Insatser inom socialtjänsten skall vara av god kvalitet. För utförande av socialnämndens uppgifter, skall det finnas personal med lämplig utbildning och erfarenhet. Kvaliteten i verksamheten skall systematiskt och fortlöpande utvecklas och säkras.”

God kvalitet är när tjänsterna svarar mot de mål som beslutas, samt när tjänsterna:

- Bygger på respekt för människors självbestämmande och integritet
- Utgår från en helhetssyn, är samordnande och präglas av kontinuitet
- Är kunskapsbaserade och effektivt utförda
- Är tillgängliga
- Är trygga och säkra och präglas av rättsäkerhet i myndighetsutövningen

Granskningsmodellen innehåller sex områden: Utgångspunkter; Avgränsning; Faser i granskningsarbetet; Frågeställningar/frågor; Genomförande; samt Analys.

Genomförandeplan

Genomförandet av granskningen av ekonomiskt bistånd gjordes med utgångspunkt från granskningsmodellen. Planen omfattar brev till förvaltningschefen, inledande möte med ledningen samt informationsmöte med personalen. Vidare ingår granskning av hemsida och reception/väntrum, deltagande vid telefonmottagning och ärendediskussion, granskning av dokumentation och intervjuer med ledning och personal. Det insamlade materialet analyseras och återkopplas till ledning och personal och därefter avlämnas i form av en rapport till nämnd.

Granskning av ekonomiskt bistånd vid Farsta stadsdelsförvaltning

Områdesfakta¹

I Farsta stadsdel bor ca 51 000 personer, hälften kvinnor och hälften män. Knappt 30 % har utländsk bakgrund.

Det finns nära 5 900 familjer med barn. En knapp 1/3 av dessa familjer består av ensamstående mödrar med barn under 18 år.

Andelen förvärvsarbetande i åldersgruppen 20-64 år är 73 % och medelinkomsten för denna grupp är 266 500 kr per år. År 2010 var arbetslösheten 4,4 %.

Av eleverna i årskurs 9, saknade 6,2 % slutbetyg i svenska, i engelska 7,5 % och i matematik var det 8,3 %.

Ohälsotalet för stadsdelen under år 2010 var 26 dagar per person i befolkningen. Ohälsotalet är beräknat på sjukpenning, rehabilitering och sjukersättning.

Ekonomiskt bistånd

I juni 2011 erhöll 871 hushåll ekonomiskt bistånd, till en sammanlagd kostnad av 6 746 tkr. Fördelat per hushåll blir summan 7745 kr.

Enheten för ekonomiskt bistånd/försörjningsstöd

Enheten är organiserad i mottagningsgrupp, försörjningsstödsgrupp, rehabgrupp och uppsökandegrupp för boendefrågor. Cirka 40 personer arbetar på enheten.

---

¹ Områdesfakta. Stockholm stads utrednings- och statistikkontor AB. USK

Förutom socialsekreterare och ekonomihandläggare ingår administrativ personal. Enheten erbjuder budget- och skuldrådgivning och har en handläggare för bostadsutredningar. Personal från enheten samarbetar också med socialsekreterare från Skarpnäcks stadsdelsförvaltning kring kvinnofrid.

Socialtjänstinspektörernas sammanfattning

Granskningen har visat på utvecklingsbehov vad gäller kvalitetsarbetet. Ledningen för enheten för försörjningsstöd har vid flera tillfällen påtalat behov av att utveckla det sociala utredningsarbetet vilket har bekräftats under denna granskning. Den individuella sociala utredningen är utgångspunkten för kvalitetsarbetet.

Tillgängligheten till verksamheten, i form av telefontider och jourer, är god och ökas ytterligare av att en socialsekreterare tjänstgör i receptionen. Möjligtvis skulle en mer allmän information till den enskilde ges redan vid första telefonkontakten, istället för som nu vid nybesöket. Tillgängligheten kan påverkas av att sökanden får ta en ny egen kontakt med försörjningsstödsgruppen, efter att först ha varit i kontakt med mottagningen. Förvaltningens utvecklingsarbete kring samverkan är god. Här kan som goda exempel nämnas både inrättandet av ett ”Internt Forum” och Bo-gruppens vräkningsförebyggande arbete.

Den enskildes självbestämmande och delaktighet behöver bli mer framträdande. En helhetssyn behövs i såväl dokumentation som ärendediskussion. Den enskilde ska också ge sitt samtycke till de kontroller som görs under förhandsbedömningen. Det framgår inte att tjänsterna svarar mot de övergripande mål som anges i lagstiftning och riktlinjer då uppföljning och utvärdering ofta saknas i dokumentationen. Barnperspektivet behöver uppmärksammas och återfinnas i såväl ärendediskussion som i dokumentation.

Förutsättningarna för en fortsatt utveckling av kvalitetsarbetet är goda, men förutsättningarna för att lyckas fullt ut är i hög grad beroende på hur utvecklingsarbetet med de sociala utredningarna bedrivs. I planeringen för detta bör hänsyn tas till att ungefär hälften av socialsekreterarna nyligen avslutat sina studier och ännu inte är fullt inskolade i arbetet.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner socialtjänstinspektörernas rapport om granskning av ekonomiskt bistånd vid stadsdelsförvaltningen i Farsta.

Bilaga: Granskning av ekonomiskt bistånd i Farsta, Rapport, socialtjänst-
inspektörerna september 2011